

Úthlutun úr Fiskeldissjóði 2023

Stjórn Fiskeldissjóðs hefur úthlutað styrkjum til tólf verkefna í sjö sveitarfélögum, samtals að fjárhæð 247,7 milljónir króna.

Sveitarfélag/verkefni	Ár 2023
Bolungarvík	33.280.000
Vatnsveita (framhaldsverkefni)	33.280.000
Fjarðabyggð	46.950.000
Dýpkun, Eskifjörður	24.500.000
Fráveita, í sex byggðakjörnum	22.450.000
Ísafjarðarbær	46.280.000
Fráveita Flateyri	22.010.000
Hreinsivirki og sameining útrása á Suðureyri	24.270.000
Strandabyggð	24.440.000
Færanlegar kennslustofur, Hólmavík	24.440.000
Súðavíkurhreppur	2.750.000
Afmörkun hafnarsvæðis f. ISPS vottun	2.750.000
Tálknafjarðarhreppur	24.760.000
Húsnæði leikskóla, Börn breyta heiminum	24.760.000
Vesturbyggð	69.230.000
Slökkvibífreið á Bíldudal	29.020.000
Vatneyrarbúð, þekkingar- og þróunarsetur á Patreksfirði	8.480.000
Viðbygging við leikskólann Araklett, Patreksfirði	26.480.000
Örveruhreinsun með geislatækni	5.250.000
Samtals	247.690.000

Alls bárust 25 umsóknir frá átta sveitarfélögum, ein var dregin til baka þannig að fyrir lágu 24 gildar umsóknir að fjárhæð 758.512 m.kr. eða þrefalt hærri fjárhæð en var til úthlutunar.

Úthlutun lauk 3. maí og hljóta eftirtalin verkefni styrk að þessu sinni:

Stjórnin metur það svo að verkefnin sem hljóta styrk að þessu sinni falli öll vel að áherslum sjóðsins og séu til þess fallin að styrkja innviði sveitarfélaga og atvinnulíf á þeim svæðum þar sem fiskeldi í sjókvíum er stundað.

Verklag og regluverk

Um sjóðinn gilda lög nr. 89/2019. Stjórn sjóðsins ber að leggja faglegt mat á umsóknir og verkefni og forgangsraða þeim í samræmi við hlutverk sjóðsins og áherslur stjórnar hverju sinni. Þær áherslur koma fram í 4. gr. úthlutunarreglna sjóðsins og eru óbreyttar frá fyrra ári:

1. Styrkari samfélagsgerð (menntun, menning, íbúabróun) allt að 20%;
2. Uppbygging innviða (atvinnulíf, þjónusta) allt að 17,5%;
3. Loftslagsmarkmið og umhverfisvernd (fráveita, orkuskipti, vatnsveita) allt að 15%;
4. Tenging við sjókvíaeldi (hafnir, aðstaða í landi) allt að 10%;
5. Nýsköpun hvers kyns, tengd ofangreindum þáttum allt að 7,5%.

Stjórn sjóðsins fundaði 14 sinnum á tímabilinu 2. mars til loka apríl til að fara yfir og meta umsóknir. Stjórn hélt fjarfundi með sveitarfélögum hverju fyrir sig þar sem færi gafst á að kynna og ræða umsóknirnar og fyrirleggjandi verkefni. Er það mat stjórnar að sú nýbreytni hafi gefist vel.

Metið var að hve miklu leyti hver umsókn félli að hverjum og einum áherslupætti, sem hafa vægi á bilinu 7,5%-20%, en fullnægjandi kostnaðar- og framkvæmdaáætlun gildir allt að 30%. Við mat á umsóknum ber sjóðnum einnig að leggja áherslu á þörf fyrir uppbyggingu innviða og þjónustu á umsóknasvæðum sem og raunhæfni áætlana, sbr. 2. mgr. 8. gr. rg. 100/2022. Forgangs röðun matsþátta kemur fram á matsblaði sem stjórn studdist við og er hluti af úthlutunarreglum.

Sem fyrr gaf stjórnin umsóknum einkunn eftir sjö matsþáttum, sem skipt var í tvo fasa. Í fyrri fasa voru skoðaðir tveir þættir; lýsing á markmiði verkefnisins og framkvæmdar- og kostnaðaráætlun. Gerð var krafa um að lýsing á markmiði verkefnisins væri skýr og vel skilgreind, enn fremur að framkvæmda- og kostnaðaráætlun væri vel unnin, raunhæf og fjármögnun trúverðug. Ef umsókn uppfyllti ekki þessi skilyrði var hún ekki metin styrkhæf og fékk ekki frekari umfjöllun.

Í síðari fasa voru verkefni sem uppfylltu áður nefndar kröfur metin skv. matsþáttunum fimm sem endurspeglar áherslur sjóðsins. Voru áhrifin metin eftir því hvort þau væru engin, lítil, nokkur, mikil eða afgerandi og verkefnum síðan raðað í samræmi við þá einkunnagjöf.

Fjárhæð samþykktra umsókna nam samtals um 455.860 m.kr. Þar sem ráðstöfunarfé sjóðsins er lægra en sú fjárhæð voru allar umsóknir fyrst skertar hlutfallslega miðað við einkunn. Til að samtala úthlutaðra styrkja væri 247,7 m.kr., sem er sú fjárhæð sem sjóðurinn hefur til úthlutunar, voru samþykktar umsóknir síðan skertar um 33,4%.

Úthlutun 2021-2023

Frá stofnun sjóðsins 2021 hafa 537,8 milljónir króna runnið til fjölbreyttra og krefjandi verkefna í viðkomandi sveitarfélögum til að mæta vaxandi kröfum íbúa og atvinnulífs í takt við aukin umsvif í sjókvíaeldi. Úthlutunarfjárhæð 2023 var sem fyrr segir 247,7 milljónir króna. Á árinu 2021 var úthlutað 105 milljónum króna og 185 milljónum á árinu 2022.

Úthlutunarreglum sjóðsins var breytt lítillega á fundi stjórnar 12. janúar 2023 að undangenginni kynningu og viðræðum við sveitarfélögin. Fallið var frá því að ákveða hámarksfjárhæð styrkja til einstakra verkefna, sem á fyrra ári nam 50 milljónum króna, en stjórn hefur rétt til að setja hámark á styrki með hliðsjón af úthlutunarfjárhæð og umfangi umsókna hverju sinni. Ekki kom til þess við úthlutun í ár. Þá er nú áskilið að þegar sótt er um framhaldsstyrk til verkefnis, sem áður hefur hlotið styrk úr Fiskeldissjóði, skuli liggja fyrir lokaskýrsla vegna fyrri áfanga og/eða greinargott yfirlit um ásættanlega framvindu verkefnisins að mati stjórnar. Sem fyrr voru ekki veittir styrkir til sama verkþáttar sem áður hefur hlotið styrk og verkefni sem eru á könnunar- og frumstigi víkja fyrir öðrum sem sýnt er að komi til framkvæmdar á tímabilinu.

Stjórn sjóðsins var samstiga í einkunnagjöfnni. Stjórnin metur það svo að aðferðafræðin sem beitt var við mat á umsóknum hafi gefist vel og einkum sú nýbreytni að halda fjarfundi með fulltrúum sveitarfélaganna. Stefnir stjórnin að því að beita sambærilegri aðferðafræði við úthlutun á næsta ári og leggur áherslu á að hafa áfram gott samráð við sveitarfélögin.